

DATUM 13 september 2017
ONS KENMERK 404838
BEHANDELD DOOR Coby Zondag
TELEFOON (035) 2157
629...
BIJLAGEN 1
BETREFT Reactie op advies en zienswijze op het
Onderwijskansenbeleid in Hilversum 2018-2021

Geachte leden van de raad,

Op 13 september 2017 behandelt u in de Commissie Verkeer & Beheer de nota "Onderwijskansenbeleid in Hilversum 2018 – 2021".

Op de nota hebben we een advies ontvangen van de Adviesraad Sociaal Domein. Dit advies heeft u reeds ontvangen.

Daarnaast is op bijlage 2, "Uitvoeringsplan Harmonisatie Voorschoolse Voorzieningen, gemeente Hilversum", een reactie binnengekomen van de heer Kruijdt van Koningskinderen.

Deze reactie vindt u bij de vergaderstukken onder agendapunt 13.

In onderstaand eerste schema is kort het advies van de Adviesraad opgenomen en in de rechterkolom mijn reactie op het advies.

In onderstaand tweede schema is kort de reactie van Koningskinderen weergegeven. In de tweede kolom vindt u mijn reactie hierop.

Bovendien heb ik een tweetal inhoudelijke vragen ontvangen van de heer van Voorden van het CDA:

- Betaalt een gezin van een eenverdiener met een brutoinkomen van 50.000,-- straks netto evenveel als een gezin waarvan beide ouders werken met een inkomen van € 50.000,00 en met recht op kinderopvangtoeslag?

Ja, de hoogte van de ouderbijdrage is vrijwel gelijk.

De gemeenteregeling volgt de adviestabel van de VNG. Deze is gebaseerd op de tabel voor kinderopvangtoeslag, maar kent een verdeling in minder inkomenscategorieën. Hierdoor kan de ouderbijdrage iets verschillen.

- Is op basis van de huidige verdeling een inschatting te maken hoeveel procent van de ouders meer gaan betalen en hoeveel % van de ouders minder gaan betalen?

Nee, die inschatting is niet te maken:

- *De inkomens van de ouders zijn niet bekend,*
- *De ouderbijdrage is nu afhankelijk van de locatie en varieert tussen de € 605 en € 1.436 per jaar voor 40 weken peuterspeelzaalwerk, gedurende twee dagdelen per week.*

Schema 1: Advies Adviesraad Sociaal Domein

Adviesraad Sociaal Domein	Reactie
Algemeen De term “doelgroep” peuter en “reguliere” peuter komen discriminerend over. Voor alles zijn het gewoon peuters.	De termen worden uitsluitend gebruikt om invulling te geven aan het maatwerk voor peuters die iets meer/anders nodig hebben. Maar ik ben het eens met de conclusie van de Adviesraad dat het voor alles gewoon peuters zijn.
p. 7. Voorstel voor tekstuele aanpassing	Eens met tekstvoorstel: <u>Hiermee</u> willen we voorkomen dat kinderen zwaardere vormen van ondersteuning nodig hebben.
p. 11. Het verbeteren van de positie van de leraar zou onderdeel van het onderwijskansenbeleid moeten vormen.	Hierover gaan we in gesprek met de schoolbesturen.
p. 12. Voorstel voor tekstuele aanpassing	Eens met tekstvoorstel: Het schoolmaatschappelijk werk draagt bij aan het ontzorgen en normaliseren van opvoedproblemen, waardoor het beroep op intensievere hulp van de gemeente vermindert.
p.14. Op welke wijze wordt de monitor ontwikkeld?	We zijn hierover nog in overleg met betrokken partijen.
p. 17. Worden ouders van risicokinderen actief benaderd en gestimuleerd.	Ja, de gemeente heeft hierover afspraken met het consultatiebureau, omdat zij bijna alle kinderen vanaf baby volgen.
p. 19. Is doel 3 ook gekoppeld aan de aanpak van eventuele andere problematiek van het kind of het gezin	Ja, wij willen hier graag in samenspraak met de partijen nog beter invulling aan gaan geven.
p. 23 Welke pedagogische visie wordt bedoeld en geldt deze voor heel Hilversum ?	Bedoeld wordt dat scholen en “toeleverende” voorschoolse voorzieningen afspraken maken over een gezamenlijke pedagogische visie en een doorlopende ontwikkelingslijn.
p. 23 Suggestie: (taal)lessen aan peuters en ouders gezamenlijk.	Mee eens. Dit is zeker een suggestie die we meenemen in de regiegroep.
p. 38 Wat is het dilemma ? • Hoe wordt het opgelost ? • Kan een deel van het budget gebruikt worden voor ouders met een minimuminkomen?	Het dilemma voor de jeugdgezondheidszorg geldt voor de huidige situatie (2017): Voor VVE is de ouderbijdrage in 2017 nihil of heel laag. Sommige peuters gaan zonder VVE indicatie niet naar de peuterspeelzaal vanwege de hoge ouderbijdrage. Oplossing: In de nieuwe regeling (2018) is de ouderbijdrage voor doelgroepeuters en reguliere peuters gelijk. Voor beide wordt voor twee dagdelen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage gevraagd. De laagste ouderbijdrage kan bovendien vergoed worden uit het zogenoemde kindpakket. Het derde en vierde dagdeel voor doelgroepeuters wordt door de gemeente betaald. Door de inkomensafhankelijke ouderbijdrage wordt een groter deel van het gemeentelijk budget voor ouders met een minimuminkomen gebruikt.

p. 39. Twee of drie beroepskrachten op 16 peuters?	Per 1 januari 2018 zijn dit twee beroepskrachten op 16 peuters tussen de 2 en 4 jaar.
Waar kunnen we het handhavingskader van de gemeente vinden?	Het handhavingskader treft u als bijlage aan. Het zal z.s.m. op de gemeentesite te vinden zijn; dat blijkt nu helaas niet het geval.
p. 42. De adviesraad is het ermee eens, dat de gemeente rechtstreeks aan de aanbieders betaald en dat de aanbieders zelf de ouderbijdrage innen.	Dat is erg fijn.
p. 42. Kader 7 Verwacht de gemeente een effect op het gebruik van de peuterspeelzaal door de inkomensafhankelijke ouderbijdrage voor alle peuters?	We verwachten dat het gebruik van de peuterspeelzaal door doelgroeppeuters niet afneemt door de aanpassingen in de ouderbijdrage. Ouders gaan naar inkomen betalen voor de eerste twee dagdelen. De bijdrage is gelijk aan die van ouders van reguliere peuters. Ik verwacht wel dat meer ouders gebruik gaan maken van de peuterspeelzaal, omdat de inkomensafhankelijke bijdrage start met een heel laag bedrag. Deze bijdrage kan ook vergoed worden uit het zogenoemde kindpakket. Het wordt voor ouders met een minimuminkomen financieel mogelijk om gebruik te maken van de peuterspeelzaal.
p. 42. Kader 8. De adviesraad onderschrijft de koppeling van de openingstijden van de peuterspeelzaal aan de scholen en beveelt aan dat ze ook dicht bij elkaar gevestigd zijn.	Indien mogelijk zullen organisaties zelf kiezen om dicht bij of in een school het peuterspeelzaalwerk uit te voeren. Zowel de peuterspeelzaal als de school heeft hier belang bij.

Schema 2: Reactie Koningskinderen op: Bijlage 2, Uitvoeringsplan Harmonisatie Voorschoolse Voorzieningen, gemeente Hilversum

Koningskinderen	Reactie
Proces	
In de voorbereiding van de harmonisatie zijn wij, ondanks ons verzoek, niet betrokken geweest.	In de voorbereiding niet, maar bij de verdere uitwerking wel, en wel hierom: In Hilversum hebben we ervoor gekozen om de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk te ontwikkelen als onderdeel van het onderwijskansenbeleid. Vanwege de urgentie van de harmonisatie en de koppeling met onderwijskansen heb ik ervoor gekozen om bij de voorbereiding van de harmonisatie alleen de huidige subsidiepartners te betrekken. Na vaststelling van de kaders van het peuterspeelzaalwerk door uw gemeenteraad wordt het beleid uitgewerkt in specifieke subsidiebeleidsregels. Deze worden in overleg met de uitvoerende organisaties opgesteld. Hiervoor ontvangen alle kinderopvang-organisaties een uitnodiging.
Wij hebben al eerder met de gemeente gesproken over subsidie voor onze peuterspeelzaal. Dit hebben we nooit gekregen. De prijs voor ouders is daarom bij ons aanmerkelijk hoger dan bij de gesubsidieerde peuterspeelzalen.	Voor het verkrijgen van subsidie voor peuterspeelzaalwerk dient een organisatie te voldoen aan de vereisten. Hierover is met Koningskinderen gesproken. Wij hebben geen subsidieaanvraag van Koningskinderen ontvangen.

	De peuterspeelzaal die Koningskinderen nu exploiteert voldoet aan de vereisten voor kinderopvang. Ouders ontvangen hiervoor kinderopvangtoeslag. Alleen ouders die hier geen recht op hebben of een hoog gezinsinkomen hebben zijn duurder uit dan voor de in 2017 gesubsidieerde peuterspeelzalen.
De gemeente stelt een regiegroep in zonder kinderopvangorganisaties. De overgang naar school moet goed zijn en ook daarna (BSO) moeten we elkaar weten te vinden.	De aanname over de regiegroep klopt niet. De in te stellen regiegroep Onderwijskansen is specifiek bedoeld om het onderwijskansenbeleid door te ontwikkelen en te monitoren. Met name peuterspeelzalen en scholen met onderwijsachterstanden zullen hier aan deelnemen, maar ook andere organisaties zoals de kinderopvang worden hiervoor uitgenodigd. Het realiseren van een natuurlijke overgang van kinderopvang/peuterspeelzaal naar de basisschool en eventueel buitenschools opvang zal zeker ook onderdeel van de agenda van de regiegroep zijn.
Wij vinden het opvallend, dat de regio geen afstemming zoekt. Daarnaast is het voor organisaties, die in de gehele regio werken, natuurlijk prettig als het niet overal weer net anders geregeld is.	De huidige situatie is per gemeente verschillend. Op regionaal niveau wordt wel ambtelijk gesproken, maar er zijn geen afspraken over afstemming van het beleid. Elke raad maakt uiteindelijk haar eigen afweging.
Wet markt en overheid	
De gemeente komt de huidige subsidiepartijen financieel tegemoet in de frictiekosten van de harmonisatie. Dit is in strijd met de Wet markt en overheid.	De Wet Markt en Overheid is niet van toepassing op subsidies, maar geldt voor producten en diensten die door de gemeente worden aangeboden. Dus van strijdigheid kan geen sprake zijn. <i>Frictiekosten</i> De gemeente stelt extra / andere eisen aan de gesubsidieerde organisaties dan voorheen. De gemeente komt de organisaties tegemoet in de extra kosten die het gaan voldoen aan deze nieuwe vereisten met zich meebrengen.
De gemeente wil bestaande VVE aanbieders die al subsidie ontvangen, voorrang geven bij de toekenning van budgets onder het nieuwe beleid. In feite blijft het dus moeilijk tot onmogelijk voor nieuwe partijen om van de regeling gebruik te gaan maken en met die onzekerheid ga je niet investeren in een VVE programma.	Voor subsidies geldt de Algemene wet Bestuursrecht. <i>Algemene Wet Bestuursrecht</i> Op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht is de gemeente gehouden aan het hanteren van een redelijke termijn bij het wijzigen van de subsidierelatie. Pas na besluitvorming kunnen organisaties op de hoogte gesteld worden van de veranderingen en kunnen ze hiernaar gaan handelen. Door de huidige gesubsidieerde partijen voorrang te geven bij de toekenning van subsidie bieden we hen de mogelijkheid om het aantal groepen te handhaven en actie te ondernemen voor de situatie na 2018. De overgangstermijn van een jaar zie ik als een redelijke termijn voor de betrokken organisaties. Overigens betekent voorrang voor de huidige gesubsidieerde peuters niet dat nieuwe aanbieders, die voldoen aan de vereisten geen subsidie kunnen krijgen. Het jaar 2018 is een overgangsjaar. Als er nog ruimte is in het gemeentelijk budget en een nieuwe partij voldoet aan de vereisten dan kunnen zij ook al in 2018 voor subsidie in aanmerking komen.

Gaat de gemeente de huurprijzen voor (geharmoniseerde) peuterspeelzalen herzien? Deze liggen dikwijls ver beneden een marktconform tarief (indirecte subsidie) en ook dat is conform Wet Markt & Overheid niet toegestaan.	De Wet Markt en Overheid is van toepassing op de verhuur van gemeentelijke gebouwen. Hiervoor geldt dat de gemeente ten minste de integrale kosten in rekening moet brengen. Het onderzoek naar de huurprijs voor peuterspeelzalen is gestart. Indien de huurprijs voor een peuterspeelzaal lager is dan de integrale kostprijs zal deze worden aangepast.
Inhoudelijk	
De gemeentelijke subsidieregeling gaat uit van peuterspeelzalen waar VVE wordt geboden. Hierdoor wordt de spreiding en de keuzevrijheid voor ouders beperkt.	De gemeente stelt de VVE-eis om de spreiding en keuze voor alle peuters te vergroten. Straks kunnen alle peuters in elke gesubsidieerde peuterspeelzaal terecht. Bovendien beogen we hiermee een kwaliteitsverbetering van het peuterspeelzaalwerk voor alle peuters.
De gemeente laat peuterspeelzalen naast de kinderopvang bestaan, terwijl harmonisatie gericht is op integratie. Doordat de regeling niet uitgaat van instroom in kinderopvangsgroepen kunnen kleine kinderopvanginstellingen niet participeren in deze regeling. Dit is niet eerlijk.	De harmonisatie is niet bedoeld om het peuterspeelzaalwerk op te heffen. De harmonisatie is bedoeld om de kwaliteitsvereisten van kinderopvang en peuterspeelzalen gelijk te trekken. De rijksoverheid heeft zelfs een extra financiële regeling getroffen zodat meer peuters naar de peuterspeelzaal kunnen. Deze regeling staat bekend als de zogenoemde "Asschergelden". Of kleine kinderopvanginstellingen niet kunnen participeren in de nieuwe regeling is afhankelijk van de ondernemer zelf. De gemeente maakt een duidelijke regeling. Ondernemers moeten zelf afwegen of ze hiervan gebruik willen maken.
Financieel	
Past de gemeente het subsidievoorschot aan als de prognose waarop het voorschot is berekend niet blijkt te kloppen.	Dit wordt meegenomen in de subsidieregeling.

De reacties van de verschillende partijen heb ik als positief en constructief ervaren. Het advies van de Adviesraad en de reactie van Koningskinderen leiden wat mij betreft, tot bovengenoemde tekstuele aanpassingen in de nota Onderwijskansenbeleid en tot een verduidelijking van de verdere stappen en betrokkenheid van belanghebbenden in de verdere uitvoering.

Natuurlijk ben ik graag bereid om eventuele andere vragen van leden van de raad in de raadscommissie van 13 september te beantwoorden.

Na besluitvorming in uw raad wordt gestart met de verdere voorbereiding van de invoering van de harmonisatie per 1 januari 2018. Ook zullen we een voorlichtingstraject starten voor zowel ouders als andere belanghebbenden.

Hoogachtend,

Eric van der Want
Wethouder Zorg